

TEVFİK FİKRET'İ ANMAK BİR BORÇTUR

19 Ağustos 1915 tarihinde hayata gözlerini yuman " Türk Aydınlanması Tarihi"nin gerçek bir kilometre taşı olan büyük şairi ölümünün 90. Yılında anıyoruz. 1912'nin 'Yağma Sofrası'ndan bugünlere;

Kimseden fayda ummam, dilenmem kol kanat / Kendi boşluk ve gökkubbemde uçar giderim / Eğilmek, esaret zincirinden ağırdır boynuma / Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür bir şairim.

Kısacık bir dörtlükte kendini ne güzel anlatmıştır Tevfik Fikret. Ancak onu yeterince tanıyabilmek için en azından başlıca şiirlerini okumak gerekir. Örneğin; bir "Yağmur", "Sen Olmasan" ve "Sis"... "Sabah olursa", "Rücu", "Promete" ve "Halûk'un VedaV... Tabii, "Ferda", "Halûk'un Amentüsü", "Tarih-i Kadim" ve "Rübab'ın Cevabı"... "Kaya Kitabesi" ve "Tarih-i Kadim'e Zeyl"...

Hepsi de klasik olmuş ve eski kuşakların benliğine sinmiş; genç kuşakların da bilmesi gereken şiirler. Hele, dönemin yöneticilerini eleştirmek için yazılmış bir "Han-ı Yağma" (Yağma Sofrası) vardır ki, 93 yıl sonra, bugün de -ne yazık ki- eskimediğini ürpererek hissedersiniz... "Aşyan'daki kâhin", "Bu harmanın gelir sonu..." derken -ne yazık ki- yanılmış! "Yağma Sofrasının açları "...yutulmaya hazır, şu milletin hayatını..." yiye yiye bitiremiyorlar.

"Harmanın sonunun gelmesi için..." acaba bir 93 yıl daha mı beklememiz gerekecek?..

Hân-ı Yağma (Yağma Sofrası)

*Bu sofracık efendiler -kiyutulmaya hazır
Huzurunuzda titreyen -şu milletin hayatıdır.
Şu milletin ki can çekişir, şu milletin ki acıdır
Fakat sakın çekinmeyin; yiyin, yutun hapır hapır.*

*Yiyin efendiler yiyin; bu iştah sofrası sizin;
Doyunca, tıksırınca.patlayıncaya kadar yiyin!*

*Efendiler, pek açsınız, bu çehrenizde bellidir;
Yiyin, yemezsenizbugün.yarın kalırını, kim bilir?
Şu nimetler sofrası bakın, gelişinizle övünür
Bu. hakkıdır gazanızın, evet. o hak da. elde bir.*

*Yiyin efendiler yiyin; bu içaçıcı sofrası sizin;
Doyunca, tıksırınca. çatlayıncaya kadar yiyin'.*

*Hepsi hu nazlı beylerin, ne varsa ortalıkta say;
Soy sop, şerefveşan, oyun, düğün, konak, saray.
Bütün sizin, efendiler, konak, saray, gelin, alay;
Bütün sizin, bütün sizin, hazır hazır kolay kolay...*

*Yiyin efendiler yiyin; bu iştah sofrası sizin;
Doyunca. tıksırınca.patlayıncayakadar yiyin!*

*Büyükülüğün biraz ağır da olsa hazmı, yokzararı;
ihtişamın gururu var. intikamın sevinci var.
Bu sofrayı iltifatınızdan işte mutluluk umar
Sizin şu baş. beyin, ciğer, bütün şu kanlı lokmalar...*

*Yiyin efendiler yiyin; bu can katan sofrası sizin;
Doyunca, tıksırınca. çatlayıncaya kadar yiyin!*

*Verir zavallı memleket, verir ne varsa: malını,
Vücudunu, hayatım, ümidini, hayâlini,
Olanca rahatını, gönlünün tüm sevincini,
Hemenyutun, düşünmeyin haramını, helâlini...*

*Yiyin efendiler yiyin; bu iştah sofrası sizin;
Doyunca, tıksırınca.patlayıncaya kadar yiyin!*

*Bu harmanın gelir sonu, kapıştırın giderayak!
Yarın bakarsınız söner bugün çatırdayan ocak!
Bugün ki mi deler kavi, bugün ki çorbalar sıcak,
Atıştırın, tıktırın, kapış kapış, çanakçanak...*

*Yiyin efendiler yiyin; bu haykıran sofrası sizin;
Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin!*

(Haziran 1912)

* 12 Ağustos 2005 tarihli Cumhuriyet Gazetesi Orhan KARAVELI'nin yazısından alınmıştır.